

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความรู้ด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษ ของนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ" มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษ ซึ่งได้แก่ความรู้เกี่ยวกับการสนทนาในชีวิตประจำวัน ความรู้เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมที่ไม่ใช้คำพูด และความรู้เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติ การดำเนินชีวิต ทักษะคิดและค่านิยมต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐคือวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้า
2. การสุ่มตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษ จากหนังสือ วารสาร เอกสาร บทความ คู่มือครู และบทเรียนต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในปัจจุบัน ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย รวมทั้งจากงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษทั้งในวิทยาลัยครู และมหาวิทยาลัย (แบบจำกัดจำนวนรับ)

3. ศึกษาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และวิธีการสร้างแบบสอบถามเทคนิค การเขียนข้อสอบ และวิธีการใช้แบบสอบถามจากหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบความรู้ด้านวัฒนธรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ การวัด และประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

การสุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะวิชาครุศาสตร์ ในวิทยาลัยครู และคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ (แบบจำกัดจำนวนรับ) ระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคกลาง ปีการศึกษา 2536 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ได้ตัวอย่างประชากรรวมทั้งสิ้น 236 คน มีรายละเอียดขั้นตอนการสุ่มดังต่อไปนี้

1. ตัวอย่างประชากรนักศึกษาวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษจากวิทยาลัยครู ได้มาตามขั้นตอนดังนี้

1.1 รวบรวมรายชื่อวิทยาลัยครูที่มีนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) ชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในคณะวิชาครุศาสตร์ปีการศึกษา 2536 ซึ่งมี 13 แห่งทั่วประเทศ รวมจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) ชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ 379 คน แล้วจำแนกวิทยาลัยครูออกเป็น 6 ภาค ตามการแบ่งวิทยาลัยครูที่กรมการฝึกหัดครูได้เคยแบ่งออกตามภาคทั้ง 6 ภาค ซึ่งได้แก่ นครหลวง ภาคใต้ ภาคตะวันตก ภาคกลาง ภาคเหนือ และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.)

1.2 สุ่มวิทยาลัยครูในแต่ละภาคโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ภาคละ 1 แห่ง สำหรับภาคที่มีเพียง 1 แห่ง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ทั้งนี้ จากการสอบถามไปยังกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ในปีการศึกษา 2536 วิทยาลัยครูในภาคตะวันตก ไม่มีนักศึกษากลุ่มดังกล่าว เนื่องจากมีการเปิดสอนนักศึกษาวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษแบบปีเว้นปี ดังนั้นจึงรวมได้จำนวนวิทยาลัยครู 5 แห่ง

1.3 รวบรวมจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) ชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษจากวิทยาลัยครู 5 แห่งที่ส่งได้จากข้อ 1.2 ได้นักศึกษากลุ่มดังกล่าวทั้งสิ้น 134 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 35.35 ของประชากรนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) ชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2536 จากวิทยาลัยครู 13 แห่ง รวม 379 คน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.) ตัวอย่างประชากรนักศึกษา ระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) ชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในคณะวิชาครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2536 จากวิทยาลัยครู 5 แห่งที่ส่งได้ มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวอย่างประชากรนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในวิทยาลัยครู

ภาค	จำนวนแห่งที่เปิดสอนวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในคณะวิชาครุศาสตร์	วิทยาลัยครูที่ส่งได้ในแต่ละภาค	จำนวนนักศึกษาวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4
นครหลวง	3 แห่ง	วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	15 คน
ภาคใต้	1 แห่ง	วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี	37 คน
ภาคตะวันตก	-	-	-
ภาคกลาง	2 แห่ง	วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี	32 คน
ภาคเหนือ	3 แห่ง	วิทยาลัยครูเชียงใหม่	22 คน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4 แห่ง	วิทยาลัยครูบุรีรัมย์	28 คน
รวม	13 แห่ง	รวม 5 แห่ง	รวม 134 คน

2. ตัวอย่างประชากรนิสิตนักศึกษาวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษจากมหาวิทยาลัยของรัฐ (แบบจำกัดจำนวนรับ) ได้มาตามขั้นตอนดังนี้

2.1 รวบรวมรายชื่อมหาวิทยาลัยแบบจำกัดจำนวนรับ ที่มีนิสิตศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2538 ซึ่งมี 9 แห่งทั่วประเทศ รวมจำนวนนิสิตศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ 219 คน แล้วจำแนกมหาวิทยาลัยที่รวบรวมได้ดังกล่าวออกเป็น 8 ภาคตามภาคทั้ง 8 ภาค ซึ่งได้แก่ นครหลวง ภาคใต้ ภาคตะวันตก ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งกลุ่มของวิทยาลัยครูในข้อ 1.1 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.)

2.2 สุ่มมหาวิทยาลัยในแต่ละภาค โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ภาคละ 1 แห่ง สำหรับภาคที่มีเพียง 1 แห่ง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ทั้งนี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการสอนวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ในคณะศึกษาศาสตร์ ไม่มีนิสิตในกลุ่มดังกล่าวในปี 2538 เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยเปิดรับนักศึกษาวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษแบบปีเว้นปี ดังนั้นจึงรวมได้จำนวนมหาวิทยาลัย 5 แห่ง

2.3 รวบรวมจำนวนนิสิตศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษจากมหาวิทยาลัย 5 แห่งที่สุ่มได้จากข้อ 2.2 ได้นิสิตศึกษากลุ่ม ดังกล่าวทั้งสิ้น 102 คนซึ่งคิดเป็นร้อยละ 46.57 ของประชากรนิสิตศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2538 จากมหาวิทยาลัยแบบจำกัดรับจำนวน 9 แห่ง รวม 219 คน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.) ตัวอย่างประชากรนิสิตศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในคณะครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2538 จากมหาวิทยาลัย 5 แห่งที่สุ่มได้ มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวอย่างประชากรนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ในมหาวิทยาลัย

ภาค	จำนวนแห่งที่เปิดสอนวิชา เอกการสอนภาษาอังกฤษ ในคณะครุศาสตร์หรือ ศึกษาศาสตร์	มหาวิทยาลัยที่ส่งได้ ในแต่ละภาค	จำนวนนิสิตนักศึกษา วิชาเอกการสอน ภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4
นครหลวง	3 แห่ง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร	30 คน
ภาคใต้	2 แห่ง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้	18 คน
ภาคตะวันตก	1 แห่ง	มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสนามจันทร์	24 คน
ภาคกลาง	1 แห่ง	มหาวิทยาลัยบูรพา	11 คน
ภาคเหนือ	2 แห่ง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	21 คน
ภาคตะวันออก- เฉียงเหนือ	-	-	-
รวม	9 แห่ง	รวม 5 แห่ง	รวม 102 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามความรู้ด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรม ภาษาอังกฤษ 1 ฉบับ จำนวน 130 ข้อ โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 ศึกษา รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับความรู้ด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรม ภาษาอังกฤษ ตลอดจนการกำหนดประเภท และหัวข้อย่อยต่าง ๆ จากหนังสือ วารสาร เอกสาร บทความที่เกี่ยวข้อง คู่มือครูและแบบเรียนต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในปัจจุบัน ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย รวมทั้งจากงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2 ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวข้อง กับ วัฒนธรรมภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ทั้งในวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย (แบบจำกัดจำนวนรับ) เพื่อเป็นแนวทางในการแบ่งประเภทและกำหนดหัวข้อย่อยต่าง ๆ ของแบบสอบถามความรู้ด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษ

1.3 กำหนดประเภทและหัวข้อย่อยต่าง ๆ ของความรู้ด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษ โดยดัดแปลงมาจากแนวคิดของ เฮ็คเตอร์ แฮมเมอร์ลี (Hector Hammerly 1982 : 514 - 515) โรนา บี. เจนเซล และ มาร์ธา เกรฟส์ คัมมิงส์ (Rhona B. Genzel and Martha Graves Cummings 1986 : viii) และสุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 34) กล่าวคือผู้วิจัยแบ่งความรู้ด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษเป็น 3 ประเภท ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับการสนทนาในชีวิตประจำวัน ความรู้เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมที่ไม่ใช้คำพูด และความรู้เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติ การดำเนินชีวิต ทักษะคติ และค่านิยมต่าง ๆ สำหรับการกำหนดหัวข้อย่อยต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของผลการวิจัยที่ควรจะมีขอบเขต ผู้วิจัยได้คำนึงถึงความสำคัญอันเกิดจาก ความแตกต่างทางวัฒนธรรมอันจะนำไปสู่ความเข้าใจผิดระหว่างเจ้าของภาษา และคนไทยเป็นหลัก กล่าวคือ ความรู้เกี่ยวกับการสนทนาในชีวิตประจำวันมี 12 หัวข้อย่อย ความรู้เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมที่ไม่ใช้คำพูดมี 2 หัวข้อย่อย ความรู้เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติ การดำเนินชีวิต ทักษะคติ และค่านิยมต่าง ๆ มี 12 หัวข้อย่อย (ดูรายละเอียดตารางที่ 11 ของภาคผนวก จ.)

1.4 สํารวจหนังสือแบบเรียน ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ ใน วิชาภาษาอังกฤษหลักในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ซึ่งระดับมัธยมศึกษาานิยมใช้ใน ปัจจุบัน โดยการสอบถามจากฝ่ายบริหารทั่วไปของศูนย์พัฒนาหนังสือ กระทรวงศึกษาธิการและสอบถามจากครูระดับมัธยมศึกษาได้หนังสือแบบเรียนที่ครูระดับมัธยมศึกษาานิยมใช้ใน ปัจจุบัน ทั้งในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายรวม 10 ชุด จากนั้น สุ่มตัวอย่างหนังสือแบบเรียน 10 ชุด ดัง กล่าว โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายได้หนังสือแบบเรียนทั้งสิ้นรวม 4 ชุด คือ Odyssey (2529 จำนวน 6 เล่ม) English for a Changing World (2529 จำนวน 6 เล่ม) Discoveries (2535 จำนวน 3 เล่ม) และ Blueprint (2536 จำนวน 3 เล่ม)

1.5 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาด้ว้นวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรม ภาษา อังกฤษที่ปรากฏในหนังสือแบบเรียนที่สุ่มได้จากข้อ 1.4 จากนั้นผู้วิจัยชี้คความถี่เมื่อมีการปรากฏ ของเนื้อหาด้ว้นวัฒนธรรมตามหัวข้อที่กำหนดไว้ แล้วรวมความถี่ของเนื้อหาและคิดเป็นร้อยละเพื่อ การกำหนดจำนวนข้อในแบบสอบ การกำหนดจำนวนข้อคิดเป็นอัตราส่วน 5 : 1 กล่าวคือ ความถี่ของเนื้อหา 5 ความถี่ กำหนดเป็นจำนวนข้อสอบ 1 ข้อ โดยความถี่ที่หนน้อยกว่าร้อยละ 1 ไม่นํามาใช้ในการวิจัยครั้งนี้(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ฉ.)

1.6 ศึกษาหลัก และวิธีการสร้างแบบสอบ และเทคนิคการเขียนข้อสอบ จากหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการวัด และประเมินผลการเรียนการสอน และการทดสอบความรู้ ด้ว้น วัฒนธรรมในการสอนภาษา

2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการสร้างแบบสอบความรู้ด้ว้นวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษ มี รายละเอียดในการสร้างดังนี้

2.1 นิจารณาปริมาณเนื้อหาและจำนวนข้อสอบ จากข้อมูลความถี่ของเนื้อหาด้ว้นวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในแบบเรียนที่สุ่มได้ตามข้อ 1.4 และ 1.5 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ฉ.) เพื่อนํามาสร้างเป็นข้อสอบซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัว เลือกทั้งหมด แต่ละข้อมีค่าตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงค่าตอบเดียว ผู้วิจัยออกข้อสอบทั้งหมด 150 ข้อ แบ่ง เป็น 3 ตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบความรู้ เกี่ยวกับการสนทนาในชีวิตประจำวัน จำนวน 60 ข้อ ซึ่งมีลักษณะส่วนหนึ่งเป็นบทสนทนา ตามจุดประสงค์และสถานการณ์ของการสื่อสาร ซึ่งมีข้อความไม่สมบูรณ์ และกำหนดให้ผู้สอบเลือกคำตอบหรือส่วนที่ถูกต้องเหมาะสมจากตัวเลือกที่กำหนดให้ นอกจากนี้ข้อสอบหลายข้อมุ่งทดสอบความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำตอบหรือการใช้ส่วนที่ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ของเจ้าของภาษาด้วย

ตัวอย่างข้อสอบ

38. ข้อใดเป็นส่วนที่แสดงว่าเดชา "ไม่เห็นด้วย"

Paul : "It was a very good movie."

Decha : "_____."

ก. I entirely agree with you.

* ข. I'm not sure I quite agree with you.

ค. I couldn't agree more.

ง. I can't think so.

แบบสอบตอนน^{นี้}แบ่งออกเป็น 12 หัวข้อย่อย ดังต่อไปนี้

1. การทักทาย - การอำลา	8 ข้อ
2. การเชิญ การตอบรับและปฏิเสธคำเชิญ	5 ข้อ
3. การขอโทษและให้ภัย	4 ข้อ
4. การหุคโทรศัณท์	4 ข้อ
5. การเสนอความช่วยเหลือ การรับ
และปฏิเสธข้อเสนอ	4 ข้อ
6. การแนะนำตัวเองต่อผู้อื่น และ
แนะนำผู้อื่นให้รู้จักกัน	5 ข้อ
7. การกล่าวชมเชยและการแสดงความยินดี	6 ข้อ
8. การแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ	5 ข้อ
9. การขอบคุณและการตอบรับ	4 ข้อ

10. การขอร้อง การตอบรับและ ปฏิเสธคำขอร้อง	4 ข้อ
11. การแสดงความคิดใจ-เสียใจ	5 ข้อ
12. การเรียกขานบุคคล	6 ข้อ
รวม	60 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบความรู้เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรม ที่ไม่ใช่คำพูดจำนวน 13 ข้อ ซึ่งมีลักษณะส่วนหนึ่งเป็นภาพของท่าทาง ซึ่งมีความหมายเฉพาะในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและให้ผู้สอบเลือกความหมายที่ถูกต้องตรงกับท่าทางในภาพจากตัวเลือกที่กำหนดให้ ข้อสอบอีกส่วนหนึ่งมุ่งถามความรู้เกี่ยวกับการแสดงออกด้วยท่าทางที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมในสถานการณ์หนึ่ง ๆ

ตัวอย่างข้อสอบ

60.

- ก. I'm falling in love.
- * ข. I wish for good luck.
- ค. I promise.
- ง. I'm very happy.

แบบสอบตอนนี้นับออกเป็น 2 หัวข้อย่อย ดังต่อไปนี้

1. การแสดงออกด้วยท่าทางซึ่งมีความ
หมายเฉพาะในวัฒนธรรมของเจ้าของ
ภาษา 8 ข้อ
 2. การแสดงออกด้วยท่าทางที่เหมาะสม
หรือไม่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ 5 ข้อ
- รวม 13 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบความรู้เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติ การดำเนินชีวิต ทศนคติและค่านิยมต่าง ๆ จำนวน 77 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามที่มุ่งถามความรู้เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติ การดำเนินชีวิต ทศนคติ และค่านิยมต่าง ๆ ของเจ้าของภาษา โดยกำหนดให้ผู้สอบเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดจากตัวเลือกที่กำหนดให้

ตัวอย่างข้อสอบ

105. คำว่า Going Dutch เกี่ยวข้องกับการมีหนี้ของคู่หนุ่มสาวอย่างไร

- * ก. แต่ละฝ่ายออกค่าใช้จ่ายของตนเอง
- ข. ฝ่ายชายมักไปรับและไปส่งผู้หญิงที่บ้าน ผู้หญิงมักได้รับดอกไม้
- ค. การมีหนี้โดยทางโทรศัพท์ ฝ่ายชายแนะนำตัวและขอนัดฝ่ายหญิง (แม้ไม่เคยพบกันมาก่อน)
- ง. การมีหนี้ค่อนข้างสม่ำเสมอและไม่เปลี่ยนคู่รักอีก

แบบสอบตอนนี้แบ่งออกเป็น 9 หัวข้อย่อย ดังต่อไปนี้

1. อาหารและมารยาทในการรับประทานอาหาร	12 ข้อ
2. การเข้าร่วมในโอกาสต่าง ๆ ทางสังคม	13 ข้อ
3. ศาสนาและการเชื่อโชคลาง	7 ข้อ
4. ความรักและการมีหนี้และการสร้างมิตรภาพ	7 ข้อ
5. การเลี้ยงสัตว์เลี้ยงในบ้าน	4 ข้อ
6. ชีวิตภายในครอบครัว เครือญาติและชุมชน	15 ข้อ
7. การใช้เวลาว่าง	8 ข้อ
8. ประเพณีและการเฉลิมฉลองในวันสำคัญต่าง ๆ	7 ข้อ
9. ค่านิยมทางสังคม	6 ข้อ
รวม	77 ข้อ

2.2 นำแบบสอบที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ จากแหล่งข้อมูลซึ่งเป็น เอกสาร บทความ และหนังสือ (คู่มือทศน ก.) ก่อนนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยพิจารณาความเหมาะสมและความครอบคลุมของเนื้อหา ตลอดจนการใช้ภาษาที่ชัดเจน จากนั้นนำไปปรับปรุงก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (ครูสอนในภาคทศน ก.) พิจารณา

ความจริงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมกับลักษณะตัวอักษรและข้อความและความเหมาะสมชัดเจนของภาษาที่ใช้ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามรู้ เกี่ยวกับการสนทนาในชีวิตประจำวัน ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงคำถามบางข้อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น คำถามที่ว่า "ข้อใดไม่ใช่คำตอบรับว่าจะช่วยที่ถูกต้อง" ให้แก้เป็น "ข้อใดเป็นคำตอบรับว่าจะช่วยที่ไม่ถูกต้อง" เป็นต้น สำหรับบางข้อที่ไม่มีคำถามมีระดับสนทนาเช่น

51. Mike : "Would you like to come with Greg and me to the concert on Saturday?"

Jane : " _____ " I'd love to come."

ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำให้เติมคำถามเช่น ข้อใดแสดงความรู้สึกของของ Jane ในบทสนทนาต่อไปนี้ว่าถูกต้อง เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับข้ออื่น ๆ ที่มีคำถามแล้ว ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามนี้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามรู้เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมที่ไม่ใช้คำพูด ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงภาพบางภาพซึ่งเลื่อนหรือไม่ชัดเจนให้ชัดเจนขึ้น เช่น ภาพของคนที่มีหัวนมมีลงล่าง เพื่อแสดงทัศนคติต่อสิ่งที่อ้างถึงว่าไม่ดีนั้นไม่ชัดเจนเพราะไม่เห็นปลายของข้อศอก ซึ่งอาจทำให้ผู้ตอบข้อสอบเข้าใจว่าไม่ใช่ข้อศอกของคนในภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมคำถามของข้อสอบที่มีรูปภาพให้เป็นคำถามเดี่ยวคือแทนที่จะเขียนคำถามว่า "รูปร่างนี้เป็นการแสดงออกด้วยท่าทางซึ่งมีความหมายว่าอย่างไร" สำหรับรูปภาพของทุกข้อนั้น ให้ตัดออก และเขียนคำถามเดี่ยวไว้ตอนแรกสุดก่อนข้อสอบที่มีรูปภาพทั้งหมดเช่นรูปต่อไปนี้ (ข้อ 61 - 67) เป็นการแสดงออกด้วยท่าทางซึ่งมีความหมายว่าอย่างไร ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามนี้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามรู้เกี่ยวกับ ธรรมเนียมปฏิบัติ การดำเนินชีวิต ทัศนคติ และค่านิยมต่าง ๆ นั้น ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงคำถามบางข้อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่นคำถามที่ว่า "การมีนัด (dating) ของชาวอังกฤษและอเมริกัน ข้อใดไม่ใช่ธรรมเนียมปฏิบัติโดยทั่วไป" ให้แก้เป็น "ข้อใดไม่ใช่ธรรมเนียมปฏิบัติโดยทั่วไปในการมีนัด (dating) ของชาวอังกฤษและอเมริกัน" เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลบางข้อกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นเจ้าของภาษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อไม่ให้มีตัวเลือกที่มีความเป็นไปได้

ได้มากกว่า 1 ข้อ ตัวอย่างเช่น

141. เมื่อชาวอเมริกันหยุดถึงวันที่ 4 กรกฎาคมของทุกปีว่า

"We put up a flag on this day. There are parades and displays of fireworks."

เขาหมายถึงวันอะไร

- * ก. Independence Day
- ข. St. Patrick's Day
- ค. Memorial Day
- ง. National Day

ข้อนี้ผู้ทรงคุณวุฒิให้สอบถามว่า ตัวเลือก ง. เป็นคำตอบที่ถูกต้องหรือไม่ ผู้วิจัยได้นำไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นเจ้าของภาษาชาวอเมริกันและได้รับคำตอบว่าวันที่ 4 กรกฎาคมไม่ใช่ National Day ดังที่เข้าใจกัน ชาวอเมริกันไม่มี National Day มีแต่ national holidays ซึ่งใช้เรียกวันหยุดประจำชาติทั่วไป ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบคอนนี้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 นำแบบสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วตามข้อ 2.2 ไปแปลให้เป็นฉบับภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นเจ้าของภาษาตรวจสอบต่อไปโดยหลังจากแปลแล้วได้ให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการแปล (คุรารชชื่อนี้ในภาคผนวก ก.) ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความหมายให้ตรงกันก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นเจ้าของภาษา ซึ่งได้แก่ชาวอเมริกัน 3 ท่าน และชาวอังกฤษ 3 ท่าน (คุรารชชื่อนี้ในภาคผนวก ก.) พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องของข้อมูล และความถูกต้องในการใช้ภาษา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นเจ้าของภาษาดังนี้

- 1) ปรับปรุงตัวเลือกที่มีความเป็นไปได้มากกว่า 1 ข้อ ให้เหลือตัวเลือกที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว ตัวอย่างเช่น

80. What is meant by "take-away food" in typical British and American life?

- * a. Cooked food bought to take home or elsewhere to eat.
- b. Food ordered by telephone to eat at home.
- c. Fresh food bought to cook at home.
- d. A packed lunch from home taken to eat at the office.

ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิชาวอเมริกันเสนอให้แก้ไขข้อ b. เนื่องจากเป็นข้อที่หมายถึง take-away food ด้วยซึ่งทำให้มีคำตอบที่ถูกต้องมากกว่า 1 ข้อ โดยข้อ b. Junk food such as snacks.

2) คัดบางข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นไม่ตรงกัน กล่าวคือข้อมูลมีความหลากหลายขึ้นกับสังคมของผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้น ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับสังคมของทำนองอื่น ตัวอย่างเช่น

76. The word "supper" refers to _____.

- * a. small meal in the late evening.
- b. between-meal food.
- c. snack such as desserts or cookies.
- d. food eaten outside home.

ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านเช่นชาวอเมริกันจาก New England อ้างว่าข้อ a. ไม่ถูกต้องกล่าวคือตามความหมายของชาวอเมริกันใน New England "supper" มีความหมายเช่นเดียวกับ dinner คือเป็นอาหารมื้อเย็นซึ่งเป็นอาหารมื้อหลัก (main meal) ไม่ใช่อาหารมื้อเล็ก และรับประทานตอนเย็นราว ๆ 6.00 - 7.00 pm. ดังนั้นผู้วิจัยจึงตัดข้อสอบข้อนี้ออก

2.4 นำแบบสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วตามข้อ 2.3 ไปแก้ไขในฉบับภาษาไทยให้สอดคล้องตรงกัน แล้วนำไปให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการแปลตรวจความถูกต้องของภาษาและความหมายให้ตรงกันอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป ซึ่งได้แบบสอบที่ประกอบด้วยข้อสอบรวมทั้งสิ้น 142 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบความรู้เกี่ยวกับการสนทนาในชีวิตประจำวัน จำนวน 58 ข้อ (โดยตัดข้อสอบในหัวข้อ การขอโทษ และให้อภัยออก 1 ข้อ และการเสนอความช่วยเหลือ การรับ และ ปฏิเสธข้อเสนอก่อน 1 ข้อรวมเป็น 2 ข้อจากข้อสอบที่ออกไว้ 60 ข้อ) ได้แบบสอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 12 หัวข้อย่อย ดังต่อไปนี้

1. การทักทาย-การอำลา	8 ข้อ
2. การเชิญ การตอบรับ และปฏิเสธคำเชิญ	5 ข้อ
3. การขอโทษและให้อภัย	3 ข้อ
4. การพูดโทรศัพท์	4 ข้อ
5. การเสนอความช่วยเหลือ การรับ และปฏิเสธข้อเสนอก่อน	3 ข้อ
6. การแนะนำตัวเองต่อผู้อื่น และ แนะนำผู้อื่นให้รู้จักกัน	5 ข้อ
7. การกล่าวชมเชยและการแสดงความ ยินดี	6 ข้อ
8. การแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ	5 ข้อ
9. การขอบคุณและการตอบรับ	4 ข้อ
10. การขอร้อง การตอบรับ และ ปฏิเสธคำขอร้อง	4 ข้อ
11. การแสดงความคิดใจ - เสียใจ	5 ข้อ
12. การเรียกขานบุคคล	6 ข้อ
	รวม 58 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบความรู้ เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรม ที่ไม่ใช่คำพูด จำนวน 12 ข้อ (โดยตัดข้อสอบในหัวข้อการแสดงออกด้วยท่าทางที่เหมาะสม หรือไม่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ 1 ข้อออก 1 ข้อจากข้อสอบที่ออกไว้ทั้งหมด 13 ข้อ) ได้แบบสอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อย่อย ดังต่อไปนี้

1. การแสดงออกด้วยท่าทาง ซึ่งมีความหมายเฉพาะในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	8 ข้อ
2. การแสดงออกด้วยท่าทางที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ	4 ข้อ
	รวม 12 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบความรู้ เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติ การดำเนินชีวิตทัศนคติและค่านิยมต่าง ๆ จำนวน 72 ข้อ (โดยตัดข้อสอบในหัวข้ออาหาร และ มารยาทในการรับประทานอาหาร 1 ข้อ ความรัก และการมีน้ำใจ และการสร้างมิตรภาพ 1 ข้อ การเลี้ยงสัตว์เลี้ยงในบ้าน 2 ข้อ ชีวิตภายในครอบครัว เครือญาติ และชุมชน 1 ข้อ รวมเป็น 5 ข้อ จากข้อสอบที่ออกไว้ 77 ข้อ) ได้แบบสอบซึ่งแบ่งออกเป็น 9 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. อาหารและมารยาทในการรับประทานอาหาร	11 ข้อ
2. การเข้าร่วมในโอกาสต่าง ๆ ทางสังคม	13 ข้อ
3. ศาสนา และการเชื่อโชคลาง	7 ข้อ
4. ความรักและการมีน้ำใจและการสร้างมิตรภาพ	6 ข้อ
5. การเลี้ยงสัตว์เลี้ยงในบ้าน	2 ข้อ
6. ชีวิตภายในครอบครัว เครือญาติ และชุมชน	14 ข้อ
7. การใช้เวลาว่าง	6 ข้อ
8. ประเพณีและการเฉลิมฉลองในวันสำคัญต่าง ๆ	7 ข้อ
9. ค่านิยมทางสังคม	6 ข้อ
	รวม 72 ข้อ

2.5 นำแบบสอบที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วจำนวน 142 ข้อ ตามข้อ 2.4 นั้นไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) ของวิทยาลัยครูจันทบุรีเกษมจำนวน 26 คน วิทยาลัยครูนครสวรรค์จำนวน 34 คนและ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขนจำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 84 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ใช้เวลาในการสอบ 2 ชั่วโมง และนำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร คูเคอร์-ริชาร์ดสัน 20 (KR-20) ได้ค่าความเที่ยงสูงกว่า 0.60 คือเท่ากับ 0.89 จึงนำมาหาค่าระดับความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของข้อสอบเป็นรายข้อ เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ระดับความยากระหว่าง 0.20 - 0.80 และเกณฑ์ของค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปซึ่งจากการทดลองใช้แบบสอบครั้งที่ 1 ปรากฏผลดังนี้

ค่าระดับความยาก

ระดับความยากระหว่าง	0.00 - 0.19	จำนวน	5	ข้อ
ระดับความยากระหว่าง	0.20 - 0.40	จำนวน	45	ข้อ
ระดับความยากระหว่าง	0.41 - 0.60	จำนวน	46	ข้อ
ระดับความยากระหว่าง	0.61 - 0.80	จำนวน	40	ข้อ
ระดับความยากระหว่าง	0.81 - 1.00	จำนวน	6	ข้อ
		รวม	142	ข้อ

ค่าอำนาจจำแนก

ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง	0.00 - 0.19	จำนวน	8	ข้อ
ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง	0.20 - 0.40	จำนวน	104	ข้อ
ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง	0.41 - 0.60	จำนวน	25	ข้อ
ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง	0.61 - 0.80	จำนวน	5	ข้อ
ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง	0.81 - 1.00	จำนวน	-	ข้อ
		รวม	142	ข้อ

ผลการทดลองใช้แบบสอบครั้งที่ 1 ได้ข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ระดับความฮากระหว่าง 0.20 - 0.80 จำนวน 131 ข้อ และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 134 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการคัดข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ทั้งระดับความฮา และค่าอำนาจจำแนกดังกล่าวได้จำนวน 118 ข้อ และคัดข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวจำนวน 12 ข้อ แต่เป็นข้อสอบที่ต้องการใช้ตามสัดส่วนของเนื้อหาด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในหนังสือแบบเรียน ซึ่งต้องการข้อสอบรวมทั้งสิ้น 130 ข้อ (คราชละเอื้อคนในภาคผนวก ฉ.) นำข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์จำนวน 12 ข้อนั้นมากั้ไขปรับปรุง โดยปรับข้อสอบที่มีระดับความฮากระหว่าง 0.00 - 0.19 จำนวน 3 ข้อ ด้วยการเปลี่ยนหรือแก้ไขตัวเลือกบางตัวให้มีข้อความที่ผู้สอบค้นเคยมามากขึ้น แทนข้อความเดิมเช่น

35. ข้อใดไม่ใช่ส่วนวนที่แสดงว่า "เห็นด้วย"

Dan : "The house is so beautiful."

Ted : "_____."

ก. Absolutely. เปลี่ยนเป็น That's right.

* ข. That's okay.

ค. You're right.

ง. Definitely. เปลี่ยนเป็น I agree with you.

ส่วนข้อสอบที่มีระดับความฮากระหว่าง 0.81 - 1.00 จำนวน 4 ข้อนั้น ผู้วิจัยได้แก้ไขตัวเลือกให้ใกล้เคียงมากขึ้นกับคำตอบข้อที่ถูกทำให้ฮาแก่การตอบมากขึ้น เช่น

58. (ข้อสอบเป็นรูปภาพผู้ชายทำท่างอศอกทั้งสองข้างขึ้นและ
แบมือออกเป็นการแสดงไม่ทราบ)

ก. I'm all right. เปลี่ยนเป็น I don't want any.

* ข. I don't know.

ค. I'm going to leave. เปลี่ยนเป็น I don't mind.

ง. I hate it. เปลี่ยนเป็น I don't have any money.

สำหรับข้อสอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก แต่ต้องการใช้จำนวน 5 ข้อนั้น ผู้วิจัยได้เปลี่ยนตัว

เลือกบางตัวให้มีความซับซ้อนน้อยลงเช่น

29. ส่วนวนพูดต่อไปนี้เป็นการแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสมเมื่อ
เมื่อเพื่อนสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ฮกเว็น ฮ้อไค
- ก. Congratulations! You really deserve it.
 ตัดประโยคหลังออกเหลือแต่ Congratulations!
- ข. Congratulations! I knew you could do it.
- * ค. Congratulations about your examination.
- ง. Congratulations on your success.

และปรับแก้ทั้งข้อให้มีความเหมาะสมมากขึ้นเช่น

18. เมื่อ Dora ต้องการบอกว่าคุณเองเป็นผู้มารับโทรศัพท์
แล้ว Dora พูดได้หลายส่วนวน ฮกเว็น ฮ้อไค ไม่ถูกต้อง
- ก. Hello. This is Dora speaking.
- * ข. Hello. I am Dora speaking.
- ค. Hello. Dora speaking.
- ง. Hello. This is Dora.

เปลี่ยนเป็น

18. เมื่อต้องการบอกว่าคุณเองเป็นผู้มารับโทรศัพท์
แล้วส่วนวนใดถูกต้องและเหมาะสม
- ก. Hello. Dora is here.
- * ข. Hello. This is Dora speaking.
- ค. Hello. I am Dora.
- ง. Hello. I am Dora speaking.

จากนั้นนำไปตรวจสอบความถูกต้องกับผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งหนึ่ง

2.6 นำแบบสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 จำนวน 12 ข้อ และข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกดังกล่าวในข้อ 2.5 ซึ่งไม่ต้องปรับปรุงแก้ไขจำนวน 118 ข้อ รวมเป็นข้อสอบทั้งสิ้น 130 ข้อ ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ของวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา จำนวน 24 คน วิทยาลัยครูชนบุรีจำนวน 14 คน และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง 50 นาที จากนั้นจึงตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ เพื่อหาระดับความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ซึ่งปรากฏผลดังนี้

ค่าระดับความยาก

ระดับความยากระหว่าง	0.00 - 0.19	จำนวน	-	ข้อ
ระดับความยากระหว่าง	0.20 - 0.40	จำนวน	35	ข้อ
ระดับความยากระหว่าง	0.41 - 0.60	จำนวน	39	ข้อ
ระดับความยากระหว่าง	0.61 - 0.80	จำนวน	56	ข้อ
ระดับความยากระหว่าง	0.81 - 1.00	จำนวน	-	ข้อ
		รวม	130	ข้อ

ค่าอำนาจจำแนก

ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง	0.00 - 0.19	จำนวน	-	ข้อ
ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง	0.20 - 0.40	จำนวน	79	ข้อ
ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง	0.41 - 0.60	จำนวน	39	ข้อ
ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง	0.61 - 0.80	จำนวน	12	ข้อ
ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง	0.81 - 1.00	จำนวน	-	ข้อ
		รวม	130	ข้อ

ผลการทดลองใช้แบบสอบถามครั้งที่ 2 ปรากฏผลว่าข้อสอบ 130 ข้อดังกล่าวมีค่าระดับความยากระหว่าง 0.20 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 0.76 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับความยากระหว่าง 0.20 - 0.80 และเกณฑ์ของค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปแล้ว (ดูรายละเอียดค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่ายของข้อสอบเป็นรายละเอียดในภาคผนวก จ.) เมื่อนำผลการตรวจ ให้คะแนนไปวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง ของแบบสอบโดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (KR-20) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 แบบสอบฉบับนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 130 ข้อ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบความรู้เกี่ยวกับการสนทนาในชีวิตประจำวันจำนวน 54 ข้อ

ได้แก่

1. การทักทาย-การอำลา	6 ข้อ
2. การเชิญ การตอบรับ และปฏิเสธคำเชิญ	5 ข้อ
3. การขอโทษและให้อภัย	3 ข้อ
4. การพูดโทรศัพท์	4 ข้อ
5. การเสนอความช่วยเหลือ การรับ และปฏิเสธข้อเสนอ	3 ข้อ
6. การแนะนำตัวเองต่อผู้อื่น และ แนะนำผู้อื่นให้รู้จักกัน	5 ข้อ
7. การกล่าวชมเชยและการแสดง ความยินดี	5 ข้อ
8. การแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ	5 ข้อ
9. การขอบคุณและการตอบรับ	4 ข้อ
10. การขอร้อง การตอบรับ และ ปฏิเสธคำขอร้อง	3 ข้อ
11. การแสดงความดีใจ - เสียใจ	5 ข้อ
12. การเรียกขานบุคคล	6 ข้อ
รวม	54 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามรู้เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรม ที่ไม่ใช่ค่าพูดจำนวน

10 ข้อ

1. การแสดงออกด้วยท่าทาง ซึ่งมีความหมายเฉพาะในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	6 ข้อ
2. การแสดงออกด้วยท่าทางที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ	4 ข้อ
	รวม 10 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามรู้เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติ การดำเนินชีวิต ทัศนคติ

และค่านิยมต่าง ๆ จำนวน 66 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. อาหารและมารยาทในการรับประทานอาหาร	11 ข้อ
2. การเข้าร่วมในโอกาสต่าง ๆ ทางสังคม	12 ข้อ
3. ศาสนา และการเชื่อโชคลาง	7 ข้อ
4. ความรักและการมีนัดและการสร้างมิตรภาพ	6 ข้อ
5. การเลี้ยงสัตว์เลี้ยงในบ้าน	2 ข้อ
6. ชีวิตภายในครอบครัว เครือญาติ และชุมชน	12 ข้อ
7. การใช้เวลาว่าง	5 ข้อ
8. ประเพณีและการเฉลิมฉลองในวันสำคัญต่าง ๆ	6 ข้อ
9. ค่านิยมทางสังคม	5 ข้อ
	รวม 66 ข้อ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามรู้ด้านวัฒนธรรมเชิง

พฤติกรรมภาษาอังกฤษไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2536 ตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัว และ ขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปยังสถาบันการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อขออนุญาตและนัดทำการทดสอบนิสิตนักศึกษาเป็นเวลา 1 ชั่วโมง 50 นาทีจากอธิการของวิทยาลัยครูและคณะคณาจารย์หรือศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัย
2. นำแบบสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากร นิสิตนักศึกษาที่ละแห่งตามเวลาที่นัดไว้โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสอบ วิธิตอบแบบสอบอย่างละเอียดและเก็บกระดาษคืนพร้อมกับแบบสอบ
3. ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำกระดาษคำตอบของนิสิตนักศึกษามาตรวจโดยให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด หรือเว้นไม่ตอบ ข้อสอบทั้งสิ้นมี 130 ข้อ คะแนนเต็ม 130 คะแนน เมื่อตรวจผลการทดสอบแล้วผู้วิจัยได้บันทึกคะแนนไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS) เพื่อหาค่ามัธยเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่ามัธยเลขคณิตคิดเป็นร้อยละของคะแนนความรู้ด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษ ของนิสิตนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกประเภทของความรู้และจำแนกเป็นนิสิตนักศึกษาในวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง และความเรียงโดยกำหนดเกณฑ์ความรู้ด้านวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรมภาษาอังกฤษเป็น 7 ระดับตามเกณฑ์การประเมินความสามารถทางภาษาของ จอห์น ดับเบิลยู ออลเลอร์ (John W. Oller, 1983 : 64) ดังนี้

คะแนน	20 - 30%	หมายถึง	ระดับอ่อนมาก
คะแนน	31 - 40%	หมายถึง	ระดับอ่อน
คะแนน	41 - 50%	หมายถึง	ระดับค่อนข้างอ่อน
คะแนน	51 - 60%	หมายถึง	ระดับปานกลาง
คะแนน	61 - 70%	หมายถึง	ระดับค่อนข้างดี
คะแนน	71 - 80%	หมายถึง	ระดับดี
คะแนน	81% ขึ้นไป	หมายถึง	ระดับดีมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สูตรเพื่อการคำนวณทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. การหาคุณภาพของข้อสอบ

1.1 ค่าระดับความยาก (level of difficulty) ใช้สูตร

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

P	แทน	ค่าระดับความยาก
R_U	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก
R_L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก
f	แทน	จำนวนคนในแต่ละกลุ่มซึ่งต้องมีจำนวนเท่ากัน

(ประคอง วรรณสุต 2528:27)

1.2 ค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ใช้สูตร

$$D = \frac{R_U - R_L}{f}$$

D	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
R_U	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก
R_L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก
f	แทน	จำนวนคนในแต่ละกลุ่มซึ่งต้องมีจำนวนเท่ากัน

(Warren G. Findley 1967 : 383)

2. การหาคุณภาพของแบบสอบ

การคำนวณหาค่าความเที่ยง (reliability) ใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน

20 (Kuder-Richardson 20)

$$KR - 20 : r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma pq}{S_x^2} \right]$$

r_{xx}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง
n	แทน	จำนวนข้อสอบในแบบสอบ
p	แทน	สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อได้ถูกต้อง
q	แทน	สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อผิด ($q = 1 - p$)
pq	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิด)
Σpq	แทน	ผลรวมของ pq ของข้อสอบทุก ๆ ข้อ
S_x^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

(W. Mehens and I. Lehman 1975 : 47)

3. การวิเคราะห์คะแนนของนิสิตนักศึกษาที่ได้จากการทำแบบสอบ

3.1 ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean) หรือค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{n}$$

\bar{X}	แทน	ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนน
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด (ในแต่ละกลุ่ม)
n	แทน	จำนวนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

(ประกอบ การทดสอบ 2535 : 72)

3.2 ค่าร้อยละ (percentage) ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{คะแนนที่ได้}}{\text{คะแนนเต็ม}} \times 100$$

(ประกอบ การทดสอบ 2535 : 65)

3.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{n(\Sigma fx^2) - (\Sigma fx)^2}{n(n-1)}}$$

S.D	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
Σfx^2	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน
Σfx	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	จำนวนตัวอย่างประชากร

(John E. Freund 1984 : 81)